

# TEMAT 1

## KARTA ROWEROWA

Jak usprawnić wydawanie kart  
rowerowych.

Karta rowerowa jest uprawnieniem wydawanym w celu możliwości jazdy w ruchu drogowym na rowerze, hulajnodze elektrycznej, UTO – elektrycznym urządzeniu transportu osobistego.

To, że problem wymaga pilnej poprawy dostrzega na pewno każdy, kto jest uczestnikiem ruchu. Na pewno wszyscy dostrzegamy problemy na drogach z rowerzystami.



## Karta rowerowa.

Założeniem jej wydawania jest to, że osoba posiadająca kartę rowerową będzie poruszać się w ruchu drogowym w sposób bezpieczny. Wydaje się oczywiste, że im wyższy poziom wykształcenia w ramach karty rowerowej, tym wyższy poziom bezpieczeństwa na drogach.

Dokument ten jest potwierdzeniem, że osoba której dotyczy, została przeszkolona w zakresie bezpieczeństwa w ruchu drogowym i w związku z tym może poruszać się w ruchu drogowym z użyciem sprzętu wymienionego wcześniej.



Trochę informacji organizacyjnych.



Karta rowerowa jest dokumentem obowiązującym młodzież w wieku 10 – 18 lat. Od osób dorosłych nie wymaga się kart rowerowych.

Karty rowerowe wydaje nieodpłatnie dyrektor **szkoły podstawowej**, do której uczęszcza uczeń. Wydawane są w klasach 4-8, najczęściej w klasie IV.



Karty wydawane są uczniom po przeszkoleniu i po zdaniu egzaminu. Szkolenie i egzamin przeprowadza przygotowany do tego celu nauczyciel koordynator upoważniony przez dyrektora szkoły.

W każdej szkole powinien być przeszkolony i wyznaczony do tego celu nauczyciel. W dużych szkołach tymi zagadnieniami może zajmować się kilka osób.

Szkolenie nauczycieli powierzone jest WORD-om.

Kartę rowerową powinien otrzymać każdy uczeń spełniający warunki wydania karty. Jednak zdarza się, że są uczniowie, którzy kończą szkołę podstawową nie posiadając karty. Przyczyny mogą być różne. Na przykład przewlekła choroba ucznia.



Warto więc wiedzieć, że w rezultacie w ruchu drogowym mogą się państwo natknąć na osoby, które nigdy nie były szkolone w zakresie BRD. W tym w znacznej części są to też osoby dorosłe.

Niezrealizowanie zadań szkoły w zakresie wydawania kart rowerowych nabrzmiało w okresie trwania pandemii. Problem ujawnił się od początku 2022 roku, czyli w momencie wprowadzenia nowego taryfikatora mandatów.

W obawie o możliwość płacenia wysokich mandatów za brak kart rowerowych swoich dzieci, niepokoić zaczęli się głównie rodzice. Oczywiście problem jest o wiele szerszy, bo dotyczy bezpieczeństwa na drodze w ogóle.



Jednocześnie w tym okresie wyznaczeni przez dyrektorów, ale nie przeszkoleni nauczyciele, zaczęli poszukiwać dla siebie możliwości przeszkolenia się. Wtórowali im dyrektorzy szkół.

Co dalej z osobami, które ukończyły  
szkołę podstawową i nie posiadają  
karty rowerowej.

Przede wszystkim należy przyjąć, że wszystkim powinno zależeć na przeszkoleniu jak największej liczby młodzieży. Jest to jedna z najważniejszych dróg do wzrostu bezpieczeństwa na drogach, procentująca przez lata.



WORD-y powinny powrócić do aktywnego wspierania szkół w zakresie BRD, tak jak to działało się dawniej, jednak powinna to być współpraca systemowa, a nie okazjonalna. Chodzi o prawidłowo rozumianą masowość, bo tylko w ten sposób jest szansa na poprawę BRD w kraju.

Przepisy przewidują, że osobom nie będącym już uczniami szkoły podstawowej, kartę rowerową może wydać Wojewódzki Ośrodek Ruchu Drogowego, a także OSK posiadający potwierdzenie spełniania dodatkowych wymagań.

Szkolenie i egzamin może przeprowadzić egzaminator, instruktor, przeszkolony nauczyciel WK, policjant lub policjant w stanie spoczynku, posiadający specjalistyczne przeszkolenie z zakresu ruchu drogowego.



Problem jednak polega na tym, jak finansować wykonanie tych zadań.

Rzecz bowiem w tym, że karty rowerowe należy wydawać nieodpłatnie. I tu napotykamy bariery finansowe.

Nieodpłatne wydawanie kart rowerowych wymaga delegowania pracowników, odrywając ich od podstawowych obowiązków lub związane jest z raczej mało popularnymi obecnie czynami społecznymi.

Dlatego na większą skalę taka metoda nie sprawdza się.

Jak więc zorganizować wydawanie kart rowerowych tak, żeby otrzymali je wszyscy chętni uczniowie w trakcie trwania nauki w szkole podstawowej.



Po pierwsze – przypomnieć dyrektorom szkół o obowiązku organizacji szkolenia, egzaminowania i wydania dokumentów. Zadania te co do zasady powinny być realizowane w szkołach podstawowych.

Po drugie - w każdej szkole powinien być przeszkolony nauczyciel, któremu powierzono te obowiązki. Prowadzenie szkoleń nauczycieli należy do zadań WORD-ów.

Problem jest bardzo szeroki,  
ponieważ dotyczy całego  
województwa i nie tylko. O  
przedstawienie tematu prosił Pan  
Dyrektor Śliwiński. Spróbuję  
omówić jak radzimy sobie z tym  
problemem w Zielonej Górze.



W Zielonej Górze od wielu lat współpracowaliśmy z oświatowymi jednostkami wspomagającymi. Były to od 1994 roku w kolejności:  
Wojewódzki Ośrodek Politechniczny, a po reorganizacji Centrum Wychowania Komunikacyjnego i Politechnicznego i obecnie Dom Harcerza.

Współpraca przez lata polegała na szkoleniu pracowników jednostki i tworzeniu bazy sprzętowej. Przez lata zachowane zostały etaty nauczycielskie związane między innymi z problematyką wydawania kart rowerowych, wzbogacana była baza sprzętowa (rowery, motorowery, hulajnogi elektryczne).

Jednocześnie przez wszystkie te lata organizowane były konkursy BRD mające na celu masowy udział uczniów i zainteresowanie tematyką BRD nauczycieli, a także dyrektorów szkół. Udział uczniów w konkursach sięgał 15 tys. Standardem było zaangażowanie na poziomie 10 tys. uczniów.



Był to okres, gdy w ogóle nie były odnotowywane problemy z wydawaniem kart rowerowych. Zasadnicze znaczenie miało wsparcie ze strony KO i WORD-ów.

Obecnie nauczyciele z Domu Harcerza realizują zadania dotyczące szkoleń i egzaminowania uczniów w celu wydania kart rowerowych.

W przypadkach uczniów uczęszczających do szkół podstawowych jest to współpraca z tymi szkołami – karty wydają szkoły. W przypadku uczniów, którzy ukończyli już edukację podstawową – karty wydaje WORD Zielona Góra.



Ta forma obsługi uczniów sprawdza się dla mieszkańców Miasta Zielona Góra, ale także obejmuje osoby chętne z terenu powiatów zlokalizowanych wokół Zielonej Góry.

Podobna sytuacja była kilka lat temu w Gorzowie Wlkp. Jednak ta forma współpracy zakończyła się na etapie Wojewódzkiego Ośrodka Politechnicznego w Gorzowie Wlkp. i została zamknięta wraz z likwidacją tego ośrodka.

Uważam, że obecnie wskazane by  
było utworzenie na terenie Miasta  
Gorzów Wlkp. bazy zatrudniającej  
przygotowanych do tych realizacji  
nauczycieli. Wystarczą 2-3 etaty, a  
także wyposażenie ich w niezbędny  
sprzęt. Jest to także w interesie  
miasta.



Można to zrobić na bazie domu kultury lub wzorcowej szkoły. Niezbędne środki na stałe zatrudnienie nauczycieli mógłby zagwarantować samorząd miejski, natomiast sprzęt i serwis może zapewnić gorzowski WORD.

Nie mniej istotny jest powrót do zaangażowania się WORD-ów (nie tylko) do realizacji celowych zadań na rzecz masowości w BRD, które w ostatnim okresie zeszły na dalszy plan lub zostały całkowicie zaniechane. Działania powinny wytwarzać chemię z oświatą w zakresie BRD.

Mam na myśli między innymi organizację konkursów BRD, gdzie celem byłby masowy, pozytywny udział uczniów i zainteresowanie tematyką BRD nauczycieli, a także dyrektorów szkół.

Bez takiego pozytywnego podejścia nie mamy szans na dorównanie krajom najbezpieczniejszym.



# TEMAT 2

## PRAWO JAZDY KAT. AM (motorower)

Jak pomóc w przygotowaniu  
kandydatów do uzyskania  
PJ kat. AM.

W 2013 roku nastąpiła zmiana przepisów w zakresie uzyskiwania uprawnień do prowadzenia w ruchu drogowym motorowerów. Główna nowość dotyczyła zmiany uprawnienia jakim była karta motorowerowa na prawo jazdy kat. AM.

Nowa sytuacja spowodowała, że koszty dotychczasowe, które w zasadzie były bliskie zero – karty motorowerowe wydawano nieodpłatnie w szkole, zmieniły się na bardzo wysokie. Spowodowało to przede wszystkim wzrost liczby przypadków jeżdżenia młodzieży bez uprawnień.



Na koszty uzyskania PJ kat. AM obecnie składają się: koszt szkolenia teoretycznego i praktycznego, koszt badania lekarskiego, dojazdu na szkolenie teoretyczne i praktyczne, egzamin teoretyczny i praktyczny, dojazdu na egzaminy do WORD, wydanie dokumentu. Całość kosztowo jest podobna do PJ na kat. B.

Żeby pomóc młodzieży, WORD  
Zielona Góra od 2017 roku  
współpracował w przygotowaniu e-  
learningu w zakresie teoretycznego  
przygotowania do zdania egzaminu  
na PJ kat. AM. Chętna młodzież  
otrzymała darmowy dostęp do e-  
learningu.

Nieodpłatna oferta skierowana do młodzieży z południowej części województwa lubuskiego objęła swym zasięgiem kilkaset osób. Spowodowało to obniżenie kosztów dla każdego ucznia o kilkaset złotych.

Warto to kontynuować.



Dodatkowo jako pomoc zostały wdrożone egzaminy praktyczne organizowane poza siedzibą WORD – w miejscu zamieszkania młodzieży. Koszty wyjazdu na egzamin ponosił WORD.

Dla młodzieży oznaczało to wyzerowanie kosztu wyjazdu na egzamin praktyczny do WORD. Jednocześnie zdawanie egzaminu na własnym terenie w większości przypadków oznaczało wzrost zdawalności.

Była więc to kolejna oszczędność mająca na celu zachętę uczniów do formalnego załatwienia uprawnień na motorower.



Obecnie po okresie zastoju w okresie pandemii, e-learning dla kat. AM wymaga odnowienia, dlatego wskazane jest, żeby WORD-y lubuskie podjęły wspólne kroki w tym kierunku.

W tym jest szansa na poprawę stanu BRD w Polsce.

Koniec AM